

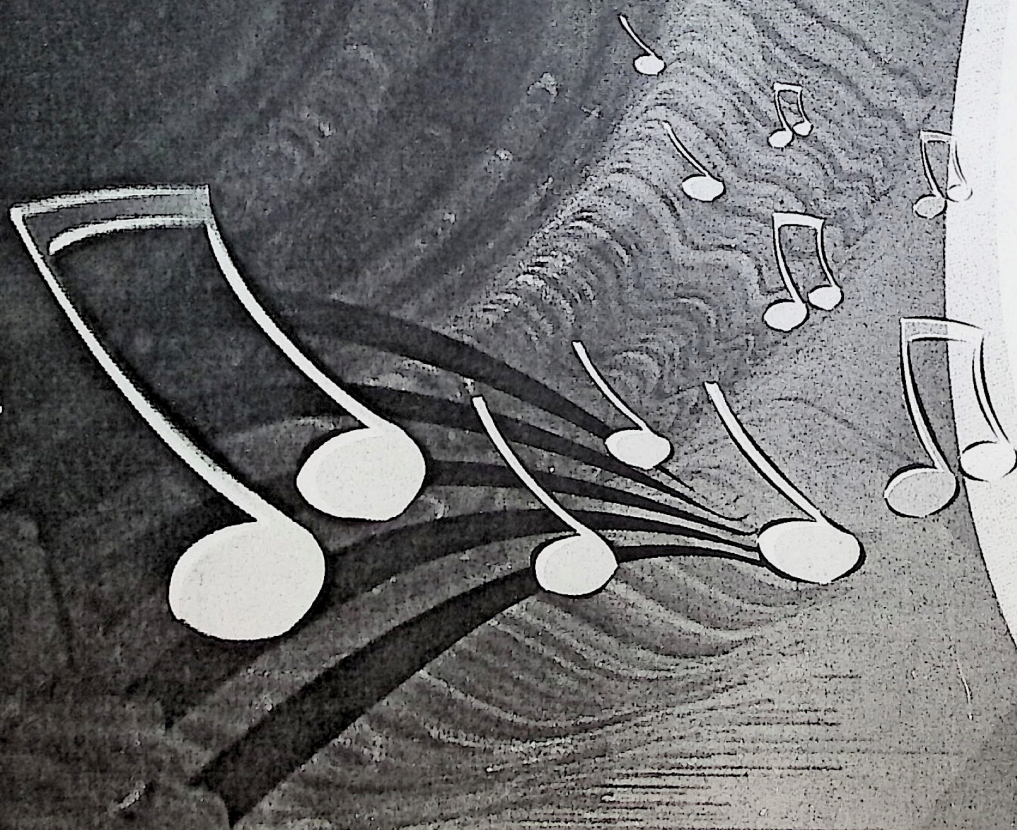
Յօր. թ.

14-24

38394

ՎԼԱԲԳ ՄԱՆՈՒԿՑԱՆ

ԱՆՈՒՐՋՆԵՐ

ՎԱՐԴ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ԱՆՈՒՐՋՆԵՐ

(Վոկալ ստեղծագործությունների ընտրանի)

ԵՐԵՎԱՆ 2006

38394

Հրատարակված է պետական պատվերով

Երաշխավորված է հրատարակության
Երևանի Կոմիտասի անվան պետական
կոնսերվատորիայի մեներգեցողության ամբիոնի կողմից:

Կազմող՝ Կարինե Գասպարյան

Ժողովածուն ներկայացնում է ժամանակակից հայ տաղանդավոր կոմպոզիտոր
Վարդ Մանուկյանի վոկալ ստեղծագործությունների ընտրանին:

Ստեղծագործությունները նախատեսվում են միջին և բարձրագույն երաժշտա-
կան ուսումնական հաստատությունների կրթական ծրագրերում ընդգրկելու հա-
մար:

Տպագրվում է առաջին անգամ:

$\frac{49050000}{701(01)2006}$ պլ 2005թ.

ISMN M801603 - 04 - 3

© Վարդ (Ռոզա) Մանուկյան, 2006թ.

ՎԱՐԴ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Վարդ (Ռոզա) Մանուկյանին վաղուց եմ ճանաչում: Վարդը սովորում էր կոմսերվատորիայում հրաշալի կոմպոզիտոր Գրիգոր Եղիազարյանի մոտ: Մենք մշտապես շփվում էինք նրա հետ: Նա մեզ ներկայացնում էր իր երաժշտությունը, ստեղծագործական ծրագրերը: Դեռ էն գլխից իմ սրտովն էր Վարդի ձգտումը ինքնատիպության, ինքնուրույնության հասնելու: Դրսևորում էր իր համոզվածությունն ու վստահությունը և ինտենսիվ ստեղծագործում էր և, որպես կանոն, նրա ստեղծագործությունները արժանանում էին խրախուսանքի և բարձր գնահատականի:

Տարիներ հետո նա առավել վարպետացավ: Վարդի ինքնատիպությունը ոչ միայն իր տաղանդի արգասիքն է, այլև այն, որ նա ուսանել է մեծ և ինքնատիպ վարպետի մոտ: Վարդը մշտապես առանձնանում է իր նկատմամբ պահանջկոտությամբ ու հավատով:

Վարդը օժտված, տաղանդավոր կոմպոզիտոր է: Իր ստեղծագործական կյանքի սկզբից ևեթ նա իրեն դրսևորեց որպես վառ և ինքնատիպ անհատականություն: Նրա ստեղծագործությունները, որպես կանոն, առանձնանում են վառ արտահայտված ազգային կոլորիտով, վարպետությամբ, բարձր պրոֆեսիոնալիզմով: Նա ստեղծում է բարձրարժեք երաժշտություն: Վարդի ստեղծագործությունները իրենց արժանի տեղն ունեն ժամանակակից հայկական երաժշտարվեստում:

Ինձ ուրախացնում է այն, որ հրատարակվում են նրա ժողովածուները, ցանկությունս միակն է՝ շատ ստեղծագործել, հնչեցնել, տպագրվել և լայն ճանաչում ձեռք բերել:

ԷԴՎԱՐԴ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

կոմպոզիտոր, ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստ,
պրոֆեսոր

«Անուրջներ» ժողովածուն ներկայացնում է հայ տաղանդավոր կոմպոզիտոր Վարդ Մանուկյանի վոկալ ստեղծագործությունների ընտրանին:

Վարդ Մանուկյանը ավարտել է Երևանի պետական կոնսերվատորիան, հմուտ մանկավարժ, անվանի կոմպոզիտոր, Խորհրդային Միության և Հայաստանի ժողովրդական արտիստ, պրոֆեսոր Գրիգոր Եղիազարյանի դասարանը (1979թ.): 1986-ից Վ. Մանուկյանը ԽՍՀՄ և Հայաստանի կոմպոզիտորների միության անդամ է, 1989-ից աշխատում է Երևանի կոնսերվատորիայում:

Ստեղծագործական առաջին իսկ քայլերից Վ. Մանուկյանն աչքի է ընկել յուրովի երաժշտականությամբ, մեղեդիական մտքի բազմառեսակ արտահայտչականությամբ, խոսքի և մեղեդու նրբագեղ ելևէջների ճշգրիտ հարաբերակցությամբ և առողջամտության հուզականությամբ:

Վ. Մանուկյանի երաժշտությունը, միաժամանակ, աչքի է ընկնում ոճի լակոնիկ, տարածքային պարզությամբ, որով մի շարք հայ կոմպոզիտորների հետ մեկտեղ (Տ. Մանսուրյան, Ա. Ոսկանյան, Ե. Երկանյան) յուրովի շարունակում է Կոմիտասի ավանդույթները, դեռ այն տարիներին դրսևորված մինիմալիզմի երևույթները, որոնք առավել բնորոշ են առհասարակ հայ ազգային արվեստին:

Այժմ, հետադարձ հայացք գցելով Վ. Մանուկյանի ողջ ստեղծագործությանը, կարելի է վստահորեն ասել, որ կոմպոզիտորի համար առավել նախասիրված է վոկալ և խմբերգային ոլորտը: Այսինքն, որտեղ կարևորն է երգը, ձայնեղանակը, նրա հարուստ հնարավորությունները, որոնք ոչ բոլոր կոմպոզիտորներն են կարողանում զգալ, ըմբռնել և, առհասարակ, մտածել այդ ուղղությամբ:

Վ. Մանուկյանի երգարվեստում դրսևորված վառ ունակություններն ունեն բավականին լայն ծավալ սկսած Օրատորիայից, վոկալ երգերից, շարքերից, վերջացրած էստրադային, ջազային ոճի ստեղծագործություններով:

Ի դեպ, մեղեդիական գծի երգայնացման վարպետությունը նկատելի տարածում է գտնում նույնիսկ կոմպոզիտորի գործիքային երկերում (ունի սիմֆոնիկ պատկեր, լարային կվարտետ, փողային կվինտետ, թավջութակի և դաշնամուրի համար գրված սոնատ, 4 մանրանվագ լարային տրիոյի համար և այլ գործեր):

Վ. Մանուկյանն իր վոկալ և խմբերգային ստեղծագործությունների համար արժանացել է մի քանի համամիութենական և հանրապետական մրցանակների: Դրանք են՝ վոկալ շարք «Դու չկաս», խոսք Պ. Մևակի (1977թ., համամիութենական մրցույթի 2-րդ մրցանակ), «Մրկահավ», պոեմ a'capella երգչախմբի համար Վ. Տերյանի խոսքերով (1977թ., համամիութենական մրցույթի 3-րդ մրցանակ), Օրատորիա «Վահագնին» սիմֆոնիկ նվագախմբի, երգչախմբի և մենակատարների համար, խոսք Ե. Չարենցի և Կոմիտասի (1980թ., համամիութենական մրցույթի 3-րդ մրցանակ), «Հաղթանակ», պոեմ Վ. Հովհաննիսյանի խոսքերով (1985թ., հանրապետական մրցույթի 2-րդ մրցանակ), «Հայաստան աշխարհ», էստրադային երգ (2001թ., Մայաթ-Նովայի անվան հանրապետական մրցույթի 2-րդ մրցանակ):

ԿԱՐԻՆԵ ԶԱՂԱՅՊԱՆՅԱՆ
Արվեստագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր

ԻՄ ԲԱՆԵՆԻ

I

Խոսք՝ Հ. Հովսեփյանի

Moderato

mp

U - na - zhi an -

mf

գամ ես ժայռ ծղն - վե - ցի և փու - շը ե-ղավ

Խա - շը ճա - կա - տիս, երկ - բորդ ան - գամ,

mp

Երբ աշխարհ ե - կա
 ող - կույզ է - ի սև քիկ - մո - ցը մեջ -

1
 քիս: Հե - տո ծըն - վե - ցի ես, իբ - րև կը - ռունկ և պա -

տանդն է - ի ան - հուն եր - կըն - քի:

mf poco cresc.

Մի վեր - ջին ան - գամ մարդ ծըն - վե - ցի,

mf poco cresc.

2

f *p*

ա - վաղ ա - վաղ, հետ-դար - ձի ճամ -

ppp

փան շը - գը - տա:

pp *ppp*

8

Allegretto grazioso

p

3 *mf*

Ես գո - րեն եմ ե - ղել ու կամ

mf

ե - րաշուն ո՞վ է իմ տունը բե - րել

ինձ այ - բել են հա - զար ան - զամ

This system contains the first line of music. It features a vocal melody in treble clef with lyrics in Armenian. Below it is a piano accompaniment consisting of two staves: the upper staff in treble clef with a continuous eighth-note pattern, and the lower staff in bass clef with a simpler eighth-note accompaniment. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/8.

ծաղ - կած մո - խիր ո՞վ է տե - սել:

This system contains the second line of music. The vocal melody continues with the same notation style. The piano accompaniment maintains the eighth-note texture. The key signature changes to two sharps (F# and C#) and the time signature changes to 4/8.

4
 Ես կա - րոտ են ե - ղել ու կամ

This system contains the third line of music. It begins with a measure rest in the vocal line, followed by the lyrics. The piano accompaniment features a more complex rhythmic pattern with accents. The key signature changes to one sharp (F#) and the time signature is 4/8. A dynamic marking of *p* (piano) is present.

poco a poco cresc.

մո - ռա - ցու - մը ո՞վ է ծը - նել, կա - րո - տից էլ

ող - կույզն ան - զամ քան-դակ դառ-նում կա - մա - րից վեր

5 *f*

ես ե - րազ եմ ե - ղել ան - մյուք իմ ե - րա - զը

f

աստ-դե - րից վեր,

6 *p*
 ե - րա - զա - յին իմ ժո - դո - վորդ

mp
 բա - րը ո՞վ է ճամ-փիղ ցա - նել:

7 *mp*

tu gn - րեմ եմ

mp

p

ե - դեւ ու կամ, tu gn - րեմ եմ

pp

ե - դեւ ու կամ ...

8

ppp

III

Adagio

The first system of the musical score is in 4/4 time. It features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has a whole rest in the first measure, followed by a half note in the second measure, and a whole note in the third measure. The piano accompaniment starts with a piano (*p*) dynamic. The right hand plays a series of eighth notes in the first measure, followed by a half note in the second measure, and a whole note in the third measure. The left hand plays a series of eighth notes in the first measure, followed by a half note in the second measure, and a whole note in the third measure. The system ends with a double bar line and a 6/4 time signature change.

The second system of the musical score is in 4/4 time. It features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a piano (*p*) dynamic. The lyrics are "հմ բա - լե - նի". The piano accompaniment features a series of eighth notes in the right hand and a series of eighth notes in the left hand. The system ends with a double bar line and a 5/4 time signature change.

The third system of the musical score is in 5/4 time. It features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has the lyrics "կար - միր" and "կա - քալ". The piano accompaniment features a series of eighth notes in the right hand and a series of eighth notes in the left hand. The system ends with a double bar line.

մի բար-նը - վիտ ալ - գուս մեջ:

p

mp

Իմ բա - լն - նի

mp

զի - նու մի գալ

մի փը - շըր - վիր հո - գուս

մեզ: *p*

pp *poco cresc.*

Ման - կու - թյու - նըս աճ -

f

hēn lēn - pāl,

The first system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in 4/4 time, starting with a half note 'hēn' followed by a quarter note 'lēn' and a half note 'pāl'. The piano accompaniment is in 4/4 time, featuring a series of eighth notes in the right hand and a series of eighth notes in the left hand, with a '5' indicating a fifth finger position.

sub. p
pēn aay - rōn ē gōl - pēn

The second system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in 4/4 time, starting with a half note 'pēn' followed by a quarter note 'aay', a half note 'rōn', and a quarter note 'ē'. The piano accompaniment is in 4/4 time, featuring a series of eighth notes in the right hand and a series of eighth notes in the left hand, with a 'p' indicating a piano dynamic.

p *pp*
mēg:

The third system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in 4/4 time, starting with a half note 'mēg' followed by a quarter note. The piano accompaniment is in 4/4 time, featuring a series of eighth notes in the right hand and a series of eighth notes in the left hand, with a 'p' indicating a piano dynamic and a 'ppp' indicating a pianissimo dynamic.

ար - թուն մե - նակ և ու - զում ենք

լավ հի - շե՛կ, թե որ - տե - ղից ի - բար գը - տանք:

Ա - սա իմ վիշտ, իմ սև թա -

խիծ, այ ան - բա - ժան կյան-քիս - ըն - կեր,

դու որ օ - րից,

կամ որ - տե - րից, ինչ դեպ -

քով ես ինձ հետ ընկել։

pp quasi con sord.

Ու գա - լիս եմ սև,

pp quasi con sord.

սև, սև, հու - շեր,

rit.

տը - խուր զի - շեր, տըր -

rit.

p

տում զի - շեր:

pp

pp

II

Moderato (con affetto)

f

Ախ, ես ե-րա՛մի, կայ - ծակ լի-նե-ի, n -

f

րոտ ճայ-թյու-նով մը - ռայլ ամ - պե - թից

The first system of the musical score is in 4/4 time. It consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a half note 'րոտ', followed by a quarter note 'ճայ-թյու-նով', a half note 'մը', and a quarter rest. This is followed by a half note 'ռայլ', a quarter note 'ամ', a quarter note 'պե', and a quarter note 'թից'. The piano accompaniment features a melodic line in the right hand and a harmonic line in the left hand, both using a key signature of one flat (B-flat).

ժայթ - քե - ի ըմ - քոստ,

The second system of the musical score is in 3/4 time. It consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a half note 'ժայթ', followed by a quarter note 'քե', a quarter rest, and a half note 'ի'. This is followed by a half note 'ըմ', a quarter note 'քոստ', and a quarter rest. The piano accompaniment features a melodic line in the right hand and a harmonic line in the left hand, both using a key signature of one flat (B-flat).

զար-կե - ի ուծ-զին պատ-ռե - ի խա-վար կա - մա - թը երկ -

The third system of the musical score is in 3/4 time. It consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a half note 'զար-կե', followed by a quarter note 'ի', a half note 'ուծ-զին', a quarter rest, a half note 'պատ-ռե', a quarter rest, a half note 'ի', a quarter rest, a half note 'խա-վար', a quarter rest, a half note 'կա', a quarter rest, a half note 'մա', a quarter rest, and a half note 'թը երկ'. The piano accompaniment features a melodic line in the right hand and a harmonic line in the left hand, both using a key signature of one flat (B-flat).

Գի:
 Ախ, ես ե - րա - ցի, կայ -

ff

3

ծակ լի - ցե - ի...

ff

8

III

Adagio (con amore)

p

3

Լու - սըն - կա զի - 2եր եր -

pp

Կի՛ն - քը պայծառ ան-հա - մարաստ - ղեր

ցոլ - ցը - լում եմ վառ:

Զնած է ար-դեն հով - տի մեջ գյու - ղը, մըր-

,
 Գաժ ու լուռ է գյու - դա - ցու հյու - դը,

գյու - դա - ցու հյու - դը հյու - դը:
 5

p
 3
 Լու - սըն - կա զի -
p
 3

2եր եր - կին - քը պայ-ծառ ան-հա - մար աստ-ղեր

ցոլ - ցը-լում 3 են վառ լու - սըն - կա զի -

2եր...

ppp

8

ppp

ԱՆՈՒՐՋՆԵՐ

I

խոսք՝ Մ. Աղանյանի

Andante nobile

p

Տե - րև - ներն ար - դեն գըր - կե - ցին ի - րար հո -

վե - րը տեղ մը հոգ-ճաճ են կըր - կին, քուն մը - տան խա-ղաղ պար -

տեղ ու ան-տառ
աշ - նա - նա - մու - տը
ե - բազ է դե-ղին:

p
Հե - ու - էն մի-այն առ -

cresc.
վա-կը ան-քուն,
նինջ կ' - օ - լու - րե
կը գըզ - վե ա - նուշ

f

nu - կե-ծամ ու նուրբ լուռ տե - րև - նե - լուռն մին - չև որ բաց - վի

ճեր - մակ ար - շա - լույս

f

p

p *pp*

տե - րև - ներն ար - դեն

p *pp*

II

Allegro ma non troppo (con affetto)

p

9h -

mp

2ն - րը այն - տեղ մի - անկ է - ի ես

և ար-քուն է - ին աստ - ղն - րը ան -

p

Հե-գա-համ-բույր է զե - փյու - ող մարմանդ, ու - շա-ցած ճամփորդ

զի - շեր - վան կե - սին, լուս - ցի շո - դե - րը հու-շիկ ու հան-դարտ

հա - վա - քեց տա - թավ ձո - րե - րը մը - քին:

rit.

a tempo

p

գի -

a tempo

շե - րը այն - տեղ . մի - ցակ է - ի նս

և ար - քուն է . ին աստ - ղե - թը ան -

ղեր են փայլուն: Լույ - սով կը - շո-ղան

շաղ տա - լով ժը - պիտ, իբ -

րև երկ-նա-յին հրաշք-ներ ար - թուն:

p

Եր - կինք ու եր -

f *p*

կիր ցոր - կած են ի-րար, աստ - ղե - րը փայ - լուն

poco cresc. *f*

ու կա-պույտ լի - ճեր, Ըա - յե սի - րե - լիս

poco cresc. *f*

rit.

քեզ պես սի - րա - հար

ի - րիկ-նա -

մութ - տը

լուռ կե-րա - զե

ppp

դեռ

pp

pp

ՍԻՐՈ ԵՐԳԵՐ

I

խոսք՝ Մ. Չարիֆյանի

Moderato

pp

P-no

Ե - կուր

իմ աղ -

այս

զի - շեր

հով

կա,

լոկ հոս

է ան -

p

դորր,

pp

pp

ծո - վը հե - ռա - վոր տես կը - հե - կե - կա,

sub.p *pp*

այս գի - շեր հով կա, հով կա:

sub.p

mp

Թույր հա - վա - տա,

որ հո - գիս կը - ցան - կա ոչ թե լու - սըն - կա,

ալլ աճ - դուն - դով խոր, Ե -

r

կուր իմ աղ - վոր, այս զի . - շեր

հով կա, լոկ հոս է ան - .

ppp

դորր:

ppp

II

Adagio *p*

Ես այսօր

mp

ճա - ռա - գայթ մ'եմ բո - սոր,
աչ - քե - լուս հեշտ - օ - լոր

mp

այն - քան լույս ու - միմ որ
կը - ժղպ - տիմ մը - տե - բիմ

ա - րե - վից: Ու վար - դեր կե - րե - վից

ա - րե - վից ու - կե - դեց հո - զի - եց:

Ես այս - օր, այս - օր, ա - րե - զակ մեծ քո -

pp

unp:

8-
bb

ppp

III

Allegretto

p

Կը - սի - րեմ ի - րեմ,

Կը - սի - րեմ ի - րեմ զի - շեր նայ - ված -

քից տա - ղե - թը մե - կին,

p
 կը - սի - թեմ ի - թեմ

աճ - դունդ մա - զե - թուն
 նը - վագն օ - թո - թուն:

Ու շատ կը - սի - րեմ

ի - թիկ - նա - մու - տին
համ - բույր մի՞ր ճակ -

տին,
բայց ա - մե - նից շատ

rit.

Կը - սի - րեմ ի - րեմ ար - ցունք հո - զի - եմ:

rit.

p

a tempo

p

a tempo

p

Կը - սի - րեմ ի - րեմ,

p

ppp

Կը - սի - րեմ ի - րեմ:

ppp

ԲՐԳՆԿԱ ՏԱՂԻԿՆԵՐ

I

խոսք՝ Դ. Վարուժանի

Moderato

The first system of the musical score is for the first system of 'Bregna Saghikner'. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in 4/4 time, with a key signature of one sharp (F#). It begins with a rest, followed by a melodic phrase starting on G4, moving up stepwise to D5, and then down to G4. The piano accompaniment is in 4/4 time, with a key signature of one sharp. It begins with a rest, followed by a chord of F#4 and A4, then a series of chords and moving lines. The tempo is marked 'Moderato' and the dynamics are marked 'p' (piano).

Ող - ջույն ընդ-քեզ.

The second system of the musical score continues the vocal and piano parts. The vocal line continues the melodic phrase from the first system, with lyrics 'Ա - րու - սյակ աւ - տըղ պայ - ծառ,'. The piano accompaniment continues with chords and moving lines. The tempo is marked 'Moderato' and the dynamics are marked 'p' (piano).

Ա - րու - սյակ աւ - տըղ պայ - ծառ,

The third system of the musical score continues the vocal and piano parts. The vocal line continues the melodic phrase from the second system, with lyrics 'լու - սար - ծակ, ինչ դյու - քիչ է,'. The piano accompaniment continues with chords and moving lines. The tempo is marked 'Moderato' and the dynamics are marked 'p' (piano).

լու - սար - ծակ, ինչ դյու - քիչ է,

իմչ վը-ճիտ լու-սույդ աղ-բյուրն մեղ - լա - շիթ:

The first system of the musical score is in 3/4 time. The vocal line (treble clef) begins with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a half note C5. The piano accompaniment (grand staff) features a left hand with a half note G3 and a right hand with a half note G4. The lyrics are in Armenian: "իմչ վը-ճիտ լու-սույդ աղ-բյուրն մեղ - լա - շիթ:".

Երբ կը փալ-փլիս վե - թին լուրթ աճ - հու - ճին մեջ լուռ աճ -

The second system continues in 3/4 time. The vocal line starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a half note C5. The piano accompaniment features a left hand with a half note G3 and a right hand with a half note G4. The lyrics are in Armenian: "Երբ կը փալ-փլիս վե - թին լուրթ աճ - հու - ճին մեջ լուռ աճ -".

փույթ շիկ - նուր .

The third system continues in 3/4 time. The vocal line starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a half note C5. The piano accompaniment features a left hand with a half note G3 and a right hand with a half note G4. The lyrics are in Armenian: "փույթ շիկ - նուր .".

հարսն էս փափ - կա - սուն

դե - ու - փղ - թիթ ջինջ ալ - գուն:

Ող - ջույն

II

Allegretto grazioso

mp

Ու - սե - րեղ վար դեղ - ծան մա - զեր

p *mp*

8

mp

կը - ծը - փան զերդ ա - լիք հի - բեր

Եվ անձ - նա - տուր

մեղ - միկ սյու - քին հեշ - տա զը-վարճ կը - տա - տա - նին:

Այդ մա - զե - րեղ ու - կե - դե - նիկ

Uh, pēl v'ḥnā ttor wān - qor wā - ḡil:

The first system consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a melodic phrase in 8/8 time, with lyrics "Uh, pēl v'ḥnā ttor wān - qor wā - ḡil:". The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and a more active treble line with chords and single notes.

mf

The second system contains piano accompaniment for two staves. The treble staff has a complex, flowing melody with many beamed eighth and sixteenth notes. The bass staff provides a harmonic foundation with a steady eighth-note pattern. A mezzo-forte (*mf*) dynamic marking is present at the beginning.

mp

Uah - lḥ nē - wān ḥn - pē - ror tawē

The third system includes a vocal line and piano accompaniment. The vocal line starts with a melodic phrase in 8/8 time, with lyrics "Uah - lḥ nē - wān ḥn - pē - ror tawē". The piano accompaniment on two staves continues the harmonic and melodic themes from the previous system. A mezzo-piano (*mp*) dynamic marking is shown. An 8-measure rest is indicated in the vocal line towards the end of the system.

փայ-լին աչ - քե - թող իբր ա - թե-վակ: Ուր - կե սի - րույդ

խո-ցող մե - տեր կ'իյ - ման սըր - տին իմ կա - թե - վեր,

հուր աչ - քե - թող այդ գե - ղե - ցիկ

սե - րըդ յիս տե - ղա ան - գութ աղ - ջիկ:

mf

mp

Դեմ-քիդ եր - կու կող - մաց վը - բան

դյու-թող այ - տե - թող կը - ցո - լան

և կը փըթ-թին փունջ փունջ վար - դեր ա - մեն կող - մը

բու - բե - լով սեր Գիրգ այ - տե - թեղ

սի - րո ծա - ղիկք համ - բույր մ'իմձ տուր ան - գութ աղ - ջիկ

f

p

III

Adagio quasi improvvisato

pp

16

4/4

U - մոթ-խաժ լու - ճի ու - կի դեմ-քից

պես:

pp

6

6

5

mp

վա - դի - ցալ ծա - դիկ

mp

Կը - փայ - լիս քու - թես:

Բըր - գըն-կու - հին ալ

նա - զե - լով զը - վարք կը - քա - դե քե - զի

Կը - լը - աս կրժ - քին զարդ, մեղ - միկ կը - բու - րես լանջ -

քին քով մար - մար ուր սի - րո հույ - զեր

քեզ կօ - րո - րեն հար:

smorz. *pp*

ՀԵՌԱՅՈՒՄԻ ԵՐԳԵՐ

Խոսք՝ Ե. Չաքերցի

Moderato (doloroso)

p

mp

մա:

0

սիրտ իմ դու լուռ ես ու եր-գըդ տը-խտը

է բո - լոր իմ հույ - սե-րը ջար - դեւ ես հի - մա ա -

f

201 - ան քա - փում է քեր - քն - րըս հի - մա ու

քո - ան քըր - ջում է ար - տե - րս հի - մա: Գար -

ճամ պես, ծաղ - կանց պես, ամ - ցել է քո հու - րը

ni hn - վը քա -

դում է վար - դե-քս հի - մա:

Allegro ma non troppo (agitato)

Ա - շու - ցը դեղ - ցա - թուխ ցըս -

տել է դը - ու - նը, մըր - սաժ ու կըծկ - վաժ դո -

դում է վա - յում է: Եր - կին - թը թըխ - սա - կալ կար -

ծես մի բե - րան է, ու - գում է կլա - նել կա -

Ճա - չը գա - ըու - ճը: Մըը - սած ու կըծ - կը - ված դո -

դում է իմ շու - ճը փար - վել է ոտ - քիս մե -

poco a poco cresc.

 ճակ է դո - դում է, աչ - քե - ըը լաց - կու - մած քաղ -
poco a poco cresc.

gawd bni mi hun - pti, az - pti - pti a - surd bni

a - zni t, a - zni t, a - zni t:

U - zni t, o, zni hi, a -

f

շուն է, ա - շուն է, զոզ - վիր փա - քաք - վիր

p

իմ ուռ - քին հի - մա, քաղ - ցած ա - մե - հի է գայ -

ի պես ա - շու - նը:

First system of musical notation. The piano accompaniment consists of a repeating eighth-note pattern in the left hand and a melody in the right hand. The vocal line is a single note.

Second system of musical notation. The piano accompaniment consists of a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The vocal line has lyrics in Georgian: *sub. p*
 U - 2nu - გე უღ - 2nu2 ზ, ანო -

Third system of musical notation. The piano accompaniment consists of a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The vocal line has lyrics in Georgian: *pp*
 ანო ზ მი ანა:

Andante (con affetto)

p

Իմ աշ - քե - թի մեջ այն -

քան կը - թակ - ցեր եմ մա - թել ես և հո - գուս

մեջ հու - սա - հատ այն - քան աստ - դեր եմ մա -

Agitato

րել:

Կյան - քըս, որ հուշ է դար - ծել, հե - ու - նա - լիս չա - մի -

ծես, կյան - քըս կանց -

f

Գի կը - մա - թի, բայց *f*

This system contains the first line of a musical score. The vocal line is on a single staff with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The lyrics are in Armenian: "Գի կը - մա - թի, բայց". The piano accompaniment consists of two staves (treble and bass clefs) with a key signature of two flats. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some chords. A dynamic marking of *f* (forte) is present at the end of the system.

եր - գըս կա, կապ - թի դեռ: *f*

This system contains the second line of the musical score. The vocal line continues with the lyrics: "եր - գըս կա, կապ - թի դեռ:". The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns. A dynamic marking of *f* (forte) is present at the beginning of the system. The system concludes with a double bar line.

pp *p* *pp*

This system contains the third line of the musical score. The vocal line begins with a long note, followed by a rest. The piano accompaniment features chords and moving lines. Dynamic markings include *pp* (pianissimo) at the beginning, *p* (piano) in the middle, and *pp* at the end. The system concludes with a double bar line.

ՄԵՆԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Խոսք՝ Ս. Վանի

Andante

The first system of the musical score is in 3/4 time. It features a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (grand staff). The piano part begins with a *p* (piano) dynamic marking. The tempo is marked 'Andante'.

The second system continues the musical piece. It includes a vocal line and piano accompaniment. A *p* dynamic marking is present in the piano part. The lyrics 'ես' (es) are written under the vocal line.

The third system of the musical score includes a vocal line and piano accompaniment. The lyrics 'ձյուն է - ի մա - քուր, դու մի առ -' (dzyun e - i ma - kour, du mi aar -) are written under the vocal line.

System 1: A vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a whole note on a middle C, with the syllable "gորդ" written below it. The piano accompaniment consists of two staves (treble and bass clef) with a flowing eighth-note melody in the right hand and a supporting bass line in the left hand.

System 2: Continuation of the musical score. The vocal line has a whole rest. The piano accompaniment continues with its eighth-note melody and supporting bass line.

System 3: Continuation of the musical score. The vocal line has a whole rest, followed by a first ending bracket labeled "1" and a piano dynamic marking *p*. The syllable "tu" is written below the vocal line. The piano accompaniment continues with its eighth-note melody and supporting bass line, which includes some slurs.

ձյուն է - ի տա-քուկ, ձյուն է - ի ճեր-մակ, ձյուն է - ի քըն-

քուշ դու մի ան-ցորդ,

2
 դու խեն-թա-ցող, որ քայ - լն - ցիր ան-փույթ,

որ քայ - լե-ցիր ան-փույթ, որ քայ - լե-ցիր ան-փույթ իմ

ձյու - նե - թի մի - ջով, ձյու - նե - թի մի - ջով,

ձյու - նե - թի մի-ջով ու հե-ռա-ցար, հե - ռա -

3 *f*

ցար կան - չով գա - բուն - մե - րի,

cresc. *f*

կան - չով գա - բուն - մե - րի, կան - չով գա - բուն - մե - րի,

կան - չով գա - բուն - մե - րի, գա - բուն - մե - րի:

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef, starting with a whole note and followed by a series of eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) with a grand brace, featuring a continuous eighth-note pattern in the right hand and a more complex bass line with some rests.

4 *pp*

Եվ այ-սօր ձյուն եմ ես տաք, ձյուն եմ ճերմակ,

The second system includes lyrics in Armenian. The vocal line continues with eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment continues with a similar eighth-note pattern. The dynamic marking *pp* (pianissimo) is indicated at the beginning of the system.

ձյուն եմ մա - քուր,

The third system continues the musical piece. The vocal line features a long note followed by a short phrase. The piano accompaniment continues with its characteristic eighth-note pattern. The lyrics are in Armenian.

դու մի ան-ցորդ, դու հե-ռա-ցող

ու ինձ մը-նաց ան-հուն,
 ու ինձ մը-նաց ան-հուն,

ու ինձ մը-նաց ան-հուն իմ
 5
 զի - շե-րը ան-տուն

գի-շե-րը ան-տուն, գի-շե-րը ան-տուն ու մե-նու-թյուն,

ու մե-նու-թյուն, մե-նու-

թյուն: Հալ-չող

ոտ - նա - հետ-քեր, հալ - չող, հալ-չող

ոտ-նա-հետ-քեր ար-ցունք - նե - թիս,

ար-ցունք-նե - թիս, ար - ցունք - նե - թիս մեջ

The first system of musical notation consists of three staves. The top staff is a single melodic line in treble clef, starting with a half note, followed by a quarter note, and then a half note. The middle and bottom staves are a grand staff (treble and bass clefs) with a continuous eighth-note accompaniment. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. A fermata is placed over the final half note of the top staff.

The second system of musical notation also consists of three staves. The top staff is mostly empty, with a few notes in the first measure. The middle and bottom staves continue the eighth-note accompaniment from the first system. The key signature remains one flat, and the time signature is 3/4.

The third system of musical notation consists of three staves. The top staff features a long, sustained note with a fermata, marked with a *p* (piano) dynamic. The middle and bottom staves continue the accompaniment, with the bottom staff showing a change in the bass line. The key signature changes to two sharps (F# and C#), and the time signature remains 3/4. The word "δυνάμει" is written below the first staff. The system ends with a double bar line and a *p* dynamic marking.

2003

ՄՈԼՈՐ ԱՇՈՒՆ

Խոսք՝ Հ. Հովսեփյանի

Moderato

Մո - լոր մը - նա - յի կա -

խաբոյ ճամ - փե - քին, անց - նող սե - թե - թին մը - նա - յի օ - տար,

ա-նուշ մի օ-րոր փար - վեր իմ եր-գին, եր-գըս լույ-սի պես բաց-վեր ու ցո -

լար: Ինձ մը-նար թա-փառ շեն - շող մի ա-շուն,

իր ու-կե շուր-թով հո-գիս համ-բու - թեր, ա-նուր-ջը մը-նար, մութն անց-ներ ան -

հուն օ-րըս կա-պույ-տի ա-ջով օրհ-նը - վեր, օրհ-նը - վեր:

First system of the musical score. It consists of a vocal line in the bass clef and a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs). The vocal line begins with a rest followed by a melodic phrase marked with a piano (*p*) dynamic. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes in the right hand and chords in the left hand, also marked with a piano (*p*) dynamic.

Second system of the musical score. The vocal line continues with a melodic phrase marked *mp* (mezzo-piano). The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern. The system concludes with the lyrics "Մո - լոր մը-նա-յի կա -" (Mo - lor me-ni-ya kha -).

Third system of the musical score. The vocal line continues with a melodic phrase. The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern. The system concludes with the lyrics "խարդ ճամ-փե-քին, ա-շունց իր ոս-կե - շը-շու-կով խա - բեր," (Kharch djam-phi-kein, ashuntschir os-ke - sheshu-kov kha - ber,).

Fourth system of the musical score. The vocal line continues with a melodic phrase. The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern. The system concludes with the lyrics "խա-վա-րը մա-շած հաս-ցե - ի ծե - գին, մո - լոր մի ե-րագ," (Kha-va-rer ma-shachd has-ge - i tse - gin, mo - lor mi e-rag,).

մո - լոր մի ե-րազ, մո - լոր մի ե-րազ կո - պե - ղըս փա - կեր,

կո - պե - ղըս փա - կեր: Ինձ նը - ման թա - փառ, շեն -

շող մի ա - շուն իր ոս - կե շուր - թով հո - գիս համ - բու -

րեր: Ա - նուր - ջը մը - նար, մութն անց - ներ ան -

հուն, ո - թըս կա-պույ-տի ա - ջով օրհ - նը -

վեր, ա - նուր - ջը մը - նար, մութն անց - ներ ան-հուն,

ո-թըս կա-պույ-տի ա-ջով օրհ-նը - վեր:

2005

ՄԱՅՐ ԻՄ

Նվիրվում է Լաուրա Հարությունյանին

Խոսք՝ Հ. Հովեյանի

Andante

P-no

p

1 *p*

Մայր իմ, եր - կին - քո լե -

ցուն կա - պույ - տով
և ա - րեվ - ցե - րի
ծը - փան - քով

քնք - շանք

2

անց - նում ես լույ - սի

3

կա - ծան կա - մըր - ջով և ես եմ գըր -

կիդ փոք - րիկ ցո - րեն - հասկ

3

և տա-նում ես ինձ դե - ալի Ա - րե - վելք դե -

ալի օրի-նան - քը լույ - սի իմ մայր բա-խի -

որ - տե՞ղ է քո2 - նան - քըղ ծաղ-կում:

Դու ա - դավ - նա - քն իմ մայր

գն - դա - նի, լույսն է քո եր - գից 2ի -

5

վեր աը-ծա-կում:

p

Լ - աւ - տեղ - մա - հունչ
օրհ - ման - քով
հը -

պարտ,
ան - ցել ես
լոյ - սի

7

կա - ծան
կա - մըր - ջով
Լ ես եմ կող - քիդ
փոր -

րիկ
ցո - րեն - արտ:
Քեզ հետ եմ եր-գիս
հեկ -

cresc.

cresc.

քով,
 օ-րե-րիս բեր-քով
 ցո-րեն - արտ
 իմ

8
 մայր
 Տի - րա - մայր
 ճրկ - նա - ճյուղ
 ձեռ -

f

քով,
 իմ ճամ-փան
 օրի - նիր,

sub. p

իմ ճամ-փան
 օրի - նիր, իմ
 ճամ - փան օրի -

միր ղե - ւի սիր-տըդ վարդ: Դու

ա - լեզ - նա - թև դու ամալ - հո - վա - մի իմ

մայր, որ - տե՞ղ է քո -

նան - քո ծաղ - կում: Դու ա - դալ - նա - թև իմ

մայր
գե - ղա - նի
լույսն
t

քո եր - գից
շի - վեր
ար - ծա - կում:

10

f *dim.*

p
Մայր իմ եր -

p

Կին - բոլ լե - ցուն կա-պույ -

սով

pp
մայր ին

pp *ppp*

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

խոսք՝ Հ. Հովեյանի

Adagio

The first system of the musical score is in 4/4 time, key of B-flat major (two flats). It features a piano introduction with a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The melody consists of eighth and sixteenth notes, while the bass line has a steady eighth-note accompaniment. A piano (p) dynamic marking is present.

The second system continues the piano introduction. It features a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The melody consists of eighth and sixteenth notes, while the bass line has a steady eighth-note accompaniment. A piano (p) dynamic marking is present.

The third system begins with a vocal entry marked with a box containing the number 1 and the tempo marking *mp* (mezzo-piano). The vocal line is in the right hand, and the piano accompaniment is in the left hand. The lyrics are in Armenian: Հա - յու - քյան կա - ճառ ան - սկիզբ ան - հաս խոր-հուրդ մեր, (Ha - yu - k'yan ka - d'z'at an - sk'izb an - has kh'or-h'ur'dh mer,). The piano accompaniment consists of a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

սի - թո տա-ճար ցուրտ հեռ - վում մոր-մոր-վող մի սեր,

չեմ կա-րող չա-սել այս-օր ես քեզ, չեմ կա-րող ապ-րել ա-ռանց քեզ ես,

չեմ կա-րող չայր-վել ա - ռանց քեզ ես, չեմ կա-րող այս - պես և

2

ես...

Հա-յաս-տան աշ-խարհ

ան -

սկիզբ ան-հաս ե-րազ մեր,

Հա-րու-թյան տա - ճար մեր հույ -

սի Պա - տա-մյակ Հուր - հեր,

չեմ կա-րող Հա - սել այս - օր ես քեզ,

չեմ կա-րող ապ-րել ա-ռանց քեզ ես, չեմ կա-րող չայր-վել ա - .ռանց քեզ ես,

չեմ կա-րող այս պես և ես... Եվ այս-պես դա-րե-դար,

և այս-պես ան-դա-դար, և մի-այն քեզ հա-մար սե-րե-րով ան-հա-մար,

ճամ-փե-քով հող-մա - հար, լեռ - նե-րով մեր կա-մար քո-ղած Վան, Ախ-թա-մար,

հա - սանք քեզ *f* քեզ

Սի-րո տա-ճար *p* ցուրտ հեռ- *sub. p*

վում մոր-մոր-վող մի սեր, չեմ կա-րող չա-սել այս-օր ես քեզ,

չեմ կա-րող ապ-րել ա-ռանց քեզ ես, չեմ կա-րող չայր-վել ա - ռանց քեզ ես,

չեմ կա-րող այս - պես, և ես... *p* Եվ այս-պես դա-րե-դար,

Լ այս - պես ան - դա - դար, Լ մի - այն քեզ հա - մար,

սե - րե - թով ան - հա - մար ճամ - փե - քով հող - մա - հար,

լեռ - նե - թով մեր կա - մար, թո - դած Վան, Ախ - թա - մար

First system of a musical score. The vocal line is in 4/4 time, starting with a triplet of eighth notes. The lyrics are "հա-սանք քեզ" (ha-sanek' k'ez), "քեզ" (k'ez), and "մայր" (mayr). The piano accompaniment consists of chords and moving lines in both hands. Dynamics include *ff* (fortissimo) and *f* (forte).

Second system of the musical score. The vocal line is in 3/4 time, starting with a half note followed by a quarter rest. The piano accompaniment features a more active melody in the right hand. A box with the number "6" is placed above the vocal line. The system ends with a double bar line and a 3/4 time signature.

Third system of the musical score. The vocal line is in 3/4 time, starting with a half note followed by a quarter note. The lyrics are "չեմ կա-րող չա-սել այս-օր ես քեզ," (ch'em k'a-rot' ch'a-sel' ay-s' or' es k'ez,) and "չեմ կա-րող ապ-րել ա-ռանց քեզ ես," (ch'em k'a-rot' ap-ryel' a-raneg' k'ez es,). The piano accompaniment consists of chords in both hands. Dynamics include *f* (forte).

Հեն կա-րող չայր-վել ա - ռանց քեզ ես, Հեն կա - րող այս - պես,

և ես...

f *f*

sf *sf*

mp

Հա - յու - քյան կա - ճառ ան -

f *f*

sf *sf* *mp*

սկիզբ

ան-հաս խոր - հուրդ մեր,

This system contains the first line of the musical score. It features a vocal melody in the upper staff and piano accompaniment in the lower staves. The vocal line begins with a half note, followed by a triplet of eighth notes, and then a half note. The piano accompaniment consists of chords in the left hand and a melodic line in the right hand.

Հա-յաս-տան աշ - խարհ

ան - սկիզբ

ան-հաս ե -

This system contains the second line of the musical score. The vocal melody continues with a half note, followed by a quarter note, and then a triplet of eighth notes. The piano accompaniment continues with similar harmonic and melodic patterns.

բազ

մեր:

pp

This system contains the third line of the musical score. The vocal melody concludes with a half note. The piano accompaniment ends with a final chord. The dynamic marking *pp* (pianissimo) is indicated at the end of the system.

ՎԱՐԴ (ՌՈԶԱ) ԳԵՎՈՐԳԻ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ԱՆՈՒՐՋՆԵՐ

(Վոկալ ստեղծագործությունների ընտրանի)

МАНУКЯН ВАРД (РОЗА) ГЕВОРКОВНА

ГРЕЗЫ

(Избранные вокальные произведения)

**На армянском языке
Ереван "Гракан Айренук" ("Այաստան") 2006**

Մասնագիտ. խմբագիր՝ Կարինե Գասպարյան

**Հրատ. խմբագիրներ՝ Ա. Բելուրեկյան, Յ. Գասպարյան
Համակարգչային շարվածքը՝ Արտաշես Բաբուրյանի
Ձևավորումը՝ Ֆենյա Խաչատուրյանի**

Տպագրությունը՝ «Եգեա» հրատարակչատան

**Ստորագրված է տպագրության՝ 21.02.2006թ.:
Տպաքանակը՝ 300: Չափսը՝ 60x84 1/8: 14.0 տպ. մամուլ:
Գինը՝ պայմանագրային:**

«Գրական հայրենիք» («Հայաստան») հրատարակչություն. Երևան, Իսահակյան 28

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԷԳՎԱՐԴ ՄԻՐՉՈՅԱՆ. Վարդ Մանուկյանի մասին 3

ԿԱՐԻՆԵ ԶԱՂԱՅՊԱՆՅԱՆ. Երկու խոսք 4

ԻՄ ԲԱՆԵՆԻ 5

ԳԻՇԵՐԵՐԳ 17

ԱՆՈՒՐՋՆԵՐ 27

ՄԻՐՈ ԵՐԳԵՐ 39

ԲՐԳՆԿԱ ՏԱՂԻԿՆԵՐ 49

ՀԵՌԱՅՈՒՄԻ ԵՐԳԵՐ 63

ՄԵՆԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ 75

ՄՈԼՈՐ ԱՇՈՒՆ 85

ՄԱՅՐ ԻՄ 90

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՇԽԱՐՀ 101

Վարդ Մանուկյանը մեր հայ կոմպոզիտորական ժամանակակից
դպրոցի միջին սերնդի վառ անհապակություններից է...

Լինելով բարձր դրոֆեսիոնալ, հայեցի մրավորական,
նրա երաժշտությունը խորն է, հիմքում ավանդականը՝ համեմվում է
ժամանակակից - յուրաքանակ իր մրաժելակերով:

Նայ դրեզիան, ինչդեա դասական, այնդեա էլ ժամանակակից.

Վարդ Մանուկյանին շատ սիրելի է, որը - արքահայրվում է
իր երաժշտության միջոցով...

**ՀՀ մշակույթի վաստակավոր գործիչ,
պրոֆեսոր**

ԴԱՎԻԹ ՂԱԶԱՐՅԱՆ